

ПОНЯТТЯ ОСОБИСТОСТІ У ФІЛОСОФІЇ Г. МАРСЕЛЯ

Клочков І. В.

кандидат філософських наук,
доцент Національного університету харчових технологій

Говорунова Г.

студент факультету ОФПД

У центрі уваги Г. Марселя знаходиться проблема буття. Він пише про суттєву відмінність між світом об'єктивності (фізичний світ) та світ існування (особистісний світ). Дійсність розглядається ним не через взаємовідношення між суб'єктом і об'єктом, а через прожиття і пережитим, які нероздільні. Одне без іншого неможливе. Мислитель вважає неможливим будь-яке раціональне обґрунтування віри. Він протиставляє раціональному пізнанню інтуїтивне, емоційне таїнство. Людина підходить до вирішення проблеми пізнання як до чогось, що знаходиться поза і незалежно від неї. Таїнство ж включає залучення самої людини, зливає воедино Я і не-Я. Причому для Г. Марселя в основі пізнання лежить не інтелектуальна інтуїція, а емоційно-містична, що має чуттєву спрямованість. На місце декартівського «Я мислю, отже, існую» він ставить інше: «Я відчуваю, отже, існую». Мислення бере свій початок з почуттів. На місце відносин між предметами й речами, приходять любов, віра, відповідальність, слухняність. Г. Марселя лякає також масове суспільство та його продукт — людина маси, яка повністю втратила особистісне начало і цілком підкорена механічним законам соціального життя. Людина маси живе у світі соціальних відносин, які позбавлені особистісного виміру. Вона поступово стає лише сукупністю функцій. У неї зникає справді гуманне ставлення до ближнього. Але при цьому людське буття не мислиться Марселем за межами комуні як такої. Саме поле комунікації і є сферою, де у істині здійснюється це буття. Тут наявний парадокс — чим більше людина присвячує своє життя іншій людині, тим повній міри реалізує себе як вільну людину, і тим ближче поступає до істини буття.